

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Neadekvatan raspored rada kontrolora letenja
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	05.12.2017. godine, kontrola letenja
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	
Opis događaja:	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>“Raspored za decembar 2017. godine Odjela za operacije. Na refresher i konverzijskoj obuci u Mostaru sam raspoređen od X+1. do X+5. decembra, sa planiranim dolaskom u Mostar X. decembra u večernjim satima. Taj dan sam po rasporedu jutarnja smjena, te nemam 12 sati pauze između 2 radna dana, s obzirom da isti dan putujem za Mostar.</p> <p>Po povratku iz Mostara u petak X+5.12. takođe nemam slobodan dan, jer sam u subotu X+6.12. noćna smjena. Nadalje, od nedelje X+15.12. do kraja mjeseca imam 1 slobodan dan i 7 radnih dana uz jednu smjenu od 12 sati. I na kraju, smatram da postoji diskriminacija po pitanju rasporeda smjena, slobodnih dana u našem Odjelu.”</p> <p>U cilju zaštite identiteta podnosioca izvještaja datumi u tekstu su označeni sa X.</p>
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. BHANSA je u skladu sa svojim internim procedurama sproveda istragu događaja. <p>Nakon sprovedene istrage zaključeno je sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> -U predmetnoj istrazi je zaključeno da navedeni događaj predstavlja organizacijski rizik, koji se dugoročno odnosi na način izrade rasporeda smjena u kontroli letenja. -U periodu 2016. – 2017. provedeno je 9 istraga, koje su se odnosile na izradu mjesečnog rasporeda, te određene preporuke iz navedenih istraga nisu realizovane. -Dio zaposlenih Odjela za operacije i dalje smatra da se izrada rasporeda može unaprijediti poštujući važeći regulatorni okvir, u cilju ravnomjernijeg opterećenja zaposlenih. <ol style="list-style-type: none"> 2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>E3 u skladu s ESARR-om 2</p> <p>Ovaj događaj nije uticao na bezbjedno pružanje ATM usluga, mada ukoliko postoji umor i pad koncentracije kontrolora letenja to može imati nesagledive posledice na bezbjednost letenja. Što se frekvencije tiče dešava se povremeno.</p>

<p>Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)</p>	<p>Izvršiti analizu realiziranih mjesečnih rasporeda smjena za 2017. godinu, u cilju utvrđivanja ravnomjernog raspoređivanja osoblja u smjenskom radu kontrole letenja.</p> <p>Žurno realizovati preporuku iz istrage događaja koja glasi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utvrditi mogućnost automatizacije procesa izrade rasporeda smjena primjenom informacijskih sistema koji će minimizirati potrebu za manuelnom manipulacijom istim i omogućiti ravnomjernije radne smjene. <p>S obzirom da se u prijavljenom događaju ne radi o sigurnosnom događaju, već o organizacijskom riziku, preporučuje se da izvjestioci u sličnim situacijama izvjestе o riziku, koristeći za to propisanu formu.</p>
<p>Prijedlog drugih mjera:</p>	<p>Nema</p>
<p>Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)</p>	
<p>Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)</p>	<p>Ilija Savatić,</p>
<p>Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:</p>	<p>Enes Mujezinović,</p>